

Memo Algemeen Bestuur

Aan: het algemeen bestuur
Van: het dagelijks bestuur
Datum: 7 mei 2026
Onderwerp: extra dotatie aan het innovatiefonds

Doel memo: het AB informeren

1. Aanleiding

Werkzaam heeft de ambitie om kwetsbare inwoners duurzaam aan het werk te helpen. De huidige arbeidsmarkt verandert snel. Nieuwe vormen van dienstverlening, technologie en samenwerkingen zijn noodzakelijk om blijvend effectief te zijn. Het bestaande innovatiebudget is momenteel ontoereikend om nieuwe innovaties te ontwikkelen, te experimenteren en op te schalen volgens het vernieuwde innovatieproces 2026. De beschikbare middelen sluiten niet meer aan bij de schaal en complexiteit van de opgaven waar Werkzaam voor staat. Dit beperkt het vermogen om gericht te experimenteren en succesvolle innovaties door te ontwikkelen.

2. Het vernieuwde innovatieproces vraagt om andere financiële randvoorwaarden

Het vernieuwde innovatieproces van Werkzaam kent zes fasen:

1. Ideeën verzamelen
2. Probleem onderbouwen
3. Oplossing onderbouwen
4. Proef in de praktijk
5. Opschalen
6. Evalueren

Dit proces zorgt voor meer kwaliteit en onderbouwing en betekent ook dat experimenten meerdere rondes van onderzoek, testen en verbeteringen doorlopen. Alleen wanneer er voldoende financiële ruimte is, kunnen innovaties op een zorgvuldige en betrouwbare manier worden gevalideerd. Zonder voldoende middelen bestaat het risico dat projecten blijven steken in de idee-fase of halverwege moeten worden afgebroken. In beide gevallen gaat tijd, energie en potentieel resultaat verloren.

3. Noodzaak voor extra middelen

De noodzaak voor versterking van het innovatiebudget is gebaseerd op drie hoofdredenen.

- **Veranderende doelgroep en complexere vraagstukken**
Werkzoekenden in de Participatiewet hebben steeds vaker meervoudige problematiek. Standaardinterventies leveren onvoldoende resultaat. Innovatie is nodig om interventies te ontwikkelen die aansluiten bij de complexiteit van de doelgroep.
- **Snelle technologische ontwikkelingen**
Nieuwe technologieën zoals digitale assistentie, vertaaltechnologie, AI-ondersteunde

matching en robotisering bieden kansen. Werkzaak loopt echter het risico achter te raken wanneer testen en doorontwikkeling door gebrek aan middelen wordt uitgesteld.

- **Opschaling vraagt om investeringen**

Een innovatie bewijst pas waarde wanneer deze breed in de organisatie kan worden ingezet. Opschaling vraagt om training, procesaanpassing en borging. Hiervoor zijn aanvullende middelen noodzakelijk. Het huidige budget voorziet daar niet in.

4. Voorstel: incidentele ophoging van het Innovatiefonds

In het jaar 2029 is er een innovatiefonds van €350.000,- gevormd. In het AB van 26 maart 2026 is besloten de oorspronkelijke reserve vanaf 2019 te indexeren, waardoor de hoogte van het Innovatiefonds eind 2025 fictief uitkomt op een bedrag van €479.500,-

De daadwerkelijke stand van het Innovatiefonds op 31-12 2025 is €247.900,- waardoor het AB (als beslispunt bij de jaarrekening 2025) wordt voorgesteld een éénmalige dotatie van €231.600,- aan het Innovatiefonds te doen.

Uit bijgevoegde excell bestand (lijst van innovaties) blijkt dat we voor 2026 en volgend een Innovatiefonds van €624.511 nodig denken te hebben. Voor het vermeende tekort van €145.011 (€624.511- €479.500) onderzoeken we de mogelijkheden van externe cofinanciering door middel van subsidies. Waar mogelijk storten we middelen die verkregen worden uit het vermarkten van onze innovaties terug in het innovatiefonds (revolverend karakter).

Wanneer Werkzaak haar ambities wil waarmaken en inwoners daadwerkelijk verder wil brengen, is een stevig innovatiefonds geen luxe maar een randvoorwaarde. Een incidentele verhoging van de middelen is noodzakelijk om doelgericht en onderbouwd te kunnen innoveren, experimenteren, leren en opschalen, zodat investeren in mensen lonend blijft.

5. Innovatie voorbeeld: platform DIWI voor het maken van digitale werkinstructies

DIWI, digitale werkinstructies, is een concreet voorbeeld van hoe innovatie binnen Werkzaak bijdraagt aan toekomstbestendige dienstverlening en betere ondersteuning van inwoners. Binnen de productiehallen van Werkzaak ontstond de behoefte aan een oplossing voor meerdere vraagstukken:

- Het inwerken van medewerkers kost veel begeleidingstijd;
- Interessante werkzaamheden worden complexer;
- Er is behoefte aan meer flexibiliteit, ontwikkelmogelijkheden;
- Toegankelijkheid voor medewerkers met taal- en leerbarrières.

Vanuit deze praktijkvraag is onderzocht of digitale werkinstructies een oplossing kunnen bieden. In samenwerking met TNO is hiervoor een eerste verkenning uitgevoerd. Uit het onderzoek bleek dat digitale werkinstructies grote meerwaarde kunnen bieden binnen leerwerkbedrijven. Tegelijkertijd bleek dat bestaande commerciële oplossingen onvoldoende aansloten op de doelgroep en de praktijk van Werkzaak. Daarom is besloten zelf software te ontwikkelen die specifiek past bij de doelgroep en werkomgeving van Werkzaak.

De ontwikkeling van DIWI laat zien dat innovatie niet in één keer ontstaat. Samen met medewerkers uit de uitvoering, de doelgroep, softwareontwikkelaars en het innovatieteam is DIWI stapsgewijs ontwikkeld, getest en verbeterd. Via een iteratief proces van experimenteren, gebruikersfeedback en doorontwikkeling is de oplossing uiteindelijk opgeschaald en geïmplementeerd binnen O&O, Speciaal Facilitair en Smaakzaak.

Voor deze ontwikkeling waren investeringen noodzakelijk in:

- Gedegen onderzoek (€30.000),
- Softwareontwikkeling (€28.000),
- Testen
- Doorontwikkelen (€16.000)
- Implementatie; training en inzet van medewerkers vanuit zowel de uitvoering als het innovatieteam (2fte).

Zonder voldoende innovatiebudget was DIWI waarschijnlijk blijven steken in een pilotfase. DIWI levert inmiddels betere toegankelijkheid van werkprocessen, meer zelfstandigheid en werkplezier van medewerkers en efficiëntere begeleiding op. Daarnaast laat dit voorbeeld zien dat succesvolle innovatie tijd, expertise en financiële ruimte vraagt.